

N a I s l a m o k e e n g ?

Islam ga se tumelo ye mpsha, eupša ke nnete yona yela Modimo a e utullotšego ka baporofeta ba Gagwe ka moka go batho ka moka. Go tee-nneng ya setšhaba sa lefase, Islam ke tumelo ebile ke mokgwa wo o feletšego wa bophelo. Mamoselemo ba latela tumelo ya khutšo, mogau le tebalelo. Gomme bontši bja bona ga ba na taba le ditiragalo tša go tširoša dinamana tša mmele tša kotsi tše di amantšhwago le tumelo ya bona.

Na Mamoselemo ke bomang?

Batho ba go feta bilione ye tee go tšwa go merafe, ditšhaba le ditšo tša go fapano go kgabaganya lefase – go tšwa borwa bja Philippines go ya Nigeria – ba kopantšwa ke tumelo ya Iselamo. Ba e ka bago 18% ba dula lefaseng la maArab; setšhaba se segolo sa Mamoselemo lefaseng ka moka se Indonesia. Dikarolong tše kgolo tša Asia le bontši bja setšhaba sa maAfrika ke Mamoselemo. Mola bonnyane bjo bo bonagalago bo hwetšwa kua Soviet Union, China, Amerika Lebowa, Amerika Borwa, Yuropa le Borwa bja Afrika.

Na Mamoselemo ba dumela go eng?

Mamoselemo ba dumela go Modimo Yo tee wa moswananoši yoo a sa bapetšwego le selo; go Mangeloi ao a hlotšwego ke Yena; go baporofeta bao dikutollo tša Gagwe di tlago ka bona go batho; go letšatši la kahlolo le go ikarabela ga batho go ditiro tša bona; go maatla ao a feleletšego a Modimo go pheletšo ya motho le go bophelo ka morago ga lehu. Mamoselemo ba dumela go molokoloko wa Baporofeta go thoma ka Adama, le go akaretša Noah, Aborahama, Ishmaele, Isaka, Jakobo, Josefa, Jobo, Moshe, Arone, Dafida, Solomon, Elias, Johane Mokolobetši le Jesu, Khutšo a ebe le bona. Eupša molaetša wa mafelelo wa Modimo go batho, tiišetšoleswa ya molaetša wa go ya go ile le kakaretšo ya tšohle tše di šetšego di ile, di utolletšwe Moporofeta Muhammad ka morongwa Gabariele.

Na Iselamo e ra go reng?

Lentšu le la seArab “Islam” le ra “boineelo” gomme le tšwa go lentšu leo le rago “khutšo”. Ka sedumedi le ra gore boineelo bjoo bo feleletšego go thato ya Modimo. Gore Islamo ke ‘BoMuhammad’, ke tšhomisobošaedi ya leina ka lebaka la gore e akanya gore Mamoselemo a rapela Muhammad (KGY) e sego Modimo.

Na lentšu le ‘ALLAH’ le ra go reng?

Allah ke leina la Modimo o tee wa nnete. Ga go na selo se sengwe seo se ka bitšwago Allah. Lereo le, ga le na bontši goba bong. Se se bontšha boswananoši bja lona ge le bapetšwa le lentšu la modingwana leo le ka bago le bontši, medingwana goba bosadi, modingwanagadi. Modimo o tee wa nnete o bontšha kgopolو ya moswananoši yeo Islamo e e amanyago le Modimo. Go Momoselemo Allah ke Ramaatlaohle, Mohlodi le Mohlokomedi wa lefase ka bophara, yoo a sa swanego le selo ebile ga go seo se ka bapetšwago le Yena. Korane e re: (Muhammad) ke Modimo, Modimo o tee, Botšhabelo bjoo bo sa felego, yoo a se a bago a tswala goba a tswalwa ebile a sa lekane le motho. (Kgaolo 112)

Na Iselamo le Sekreste di na le ditlholego tša go fapanā?

Islamо gammogo le seJuda, di tšwa morago go Moporofeta Aborahama – **KGY** - (**khotso ga ibe ie yena**), gomme Baporofeta ba tšona ba bararo ba tšwa go moloko wa barwa ba gagwe – Muhammad (KGY) go tšwa go morwa wa mathomo Ishmaele, le Moshe gammogo le Jeso go tšwa go Isaka (khutšo e be le bona). Aborahama (KGY) o hlotše madulo ao lehono e lego toropokgolo ya Makkah (Gona kua Saudi Arabia), gomme a aga Ka’bah moo Mamoselemo ka moka ba lebelelago gona ge ba rapela.

Na Ka’bah ke eng?

Ka’bah ke lefelo la thapelo leo Modimo a laetšego Aborahama le Ishmaele go le aga mengwageng ye dikete tše nne ya go feta. Moago o be o agilwe ka letlapa leo bontši bo bego bo dumela gore ke lefelo la motheo le le kgethwa leo le hlomilwego ke Adama. Modimo o laetše Aborahama gore a laele batho ka moka go etela lefelo le, gomme ge badumedi ba e ya go lona matšatšing a lehono ba re: “Re ineela go wena Morena, re latela ditaelo tša Aborahama”.

Na Muhammad ke mang?

Muhammad (KGY) o belegwe Makkah ka ngwaga wa 570, ka nako yeo Bokreste bo be bo se bja tšwa bo hlongwa ka go felelela go la Yuropa. Ge e sa le tatagwe a hlokofala pele ga ge a belegwa, le mmagwe ka moragonyana ga fao, o ile a godišwa ke ramogolo/rangwane go tšwa go setšhaba seo se hlomphegago sa Quraysh. Ge a dutše a gola, a tsebega ka go ba le nnete, go gafela bangwe le potego, ka fao a nyakwa ka lebaka la bokgoni bja go ahlola diphapano. Borahistori ba mo hlalosa e le motho yo bonolo le go gopodišiša ka tša semoya.

Muhammad (KGY) e be e le wa tlhago ya sedumedi seo se tseneletšego, gomme e le kgale a hloile phuhlamo ya maitshwaro ao a amogelegilego setšhabeng sa gab. E bile setlwaedi sa gagwe go gopodišiša ka tša semoya nako le nako ka Leweng la Hira kgauswi le ntlhoraneng ya Jabal al – Nur, “Thaba ya seetsa” kgauswi le Makkah.

**Go ttile bjang gore a be Moporofeta le Moromiwa wa Allah
(Modimo)?**

Ge a na le mengwaga ye 40, mola a ikamantše le go tlogela go gopodišiša ka tša semoya, Muhammad (KGY) o amogetše kutollo ya gagwe ya mathomo go tšwa go Morongwa Gabariele. Kutollo ye, yeo e tšwetšego pele mengwaga ye masomepeditharo, e tsebega e le Korane.

Ge a thoma go reta mantšu ao a a kwelego go tšwa go Morongwa Gabariele, le go rera nnete yeo Modimo a mo utulletšego yona, yena le sehlophana sa balatedi ba gagwe ba ile ba hlokofatšwa ga bohloko, mo go ilego gwa golela pele o šoro, mo e lego gore ka ngwaga wa 622, Modimo a ba fa taelo ya gore ba hudge. Tiragalo ye, ya Hijra, “khudugo”, ya go tloga Makkah go ya toropong ya Madinah yeo e lego dimaele tše 260 go ya leboa, e šupa mathomo a tšhupamabaka ya Mamoselemo. Ka morago ga mengwa ye mmalwa, Moporofeta (KGY) le balatedi ba gagwe ba ile ba kgona go boela Makkah, moo ba ilego ba lebalela manaba a bona gomme ba hloma Iselamo ka phethagalo. Pele ga ge Moporofeta (pbuh) a hlokofala a na le mengwaga ye 63, karolo ye kgolo ya Arabia e be e le ya Mamoselemo, gomme mo ngwagakgolong ka morago ga

lehu la gagwe Iselamo e ile ya phatlalalela Spain ka bodikela le bokgole bja go fihla China ka bohlabeleda.

Na go phatlalala ga Iselamo go amile lefase bjang?

Setšhaba sa Mamoselemo se ile sa oketšega ka bjako ka morago ga lehu la Moporofeta. Lebakeng la mengwagasome ye mmalwa, dinagadilete tša ka fase ga pušo ya seMoselemo di ile tša oketšega go fihla dikontinenteng tše tharo – Asia, Afrika, le Yuropa. Mo mengwagakgolong ye mmalwa ya go latela mmušo wo o ile wa tšwela pele go gola gomme gannyanegannyane Iselamo ya ba tumelo yeo e kgethilwego ke bontši bja badudi ba wona. Go nolofala ga thutatumelo e be e le ye nngwe ya mabaka ao a hlotšego go phatlalala ga Islamo ka bjako le ka khutšo - Islamo e ipiletša go tumelo go Modimo Yo Tee feela Yoo a swanetšwego ke tumišo. Islamo gape e laela batho kgafetšakgafetša go šomiša maatla a bona a bohlale le šedi.

Tlhabologo ya Mamoselemo yeo e tšwetšego pele e akareditše bohwa bja ditlhabologo tša bogologolo bjalo ka Egepeta, Persia le Greece, bao thuto ya bona e bolokilwego makgobapukung le go baithuti ba ditoropo tša gona. Baithuti ba bangwe ba Mamoselemo ba beile šedi ya bona go disenthara tše tša go ithuta gomme ba

ikemišetša go inyalanya le tsebo yeo e rutwago le go bjalwa ka go tšona. Ka fao, ba ipopa ka maitapišo ao ba kwanego ka wona a go fetolela mediro ya filosofi le saense yeo ba nago le yona, e sego feela go tšwa go maleme a seGerika le seSiria (maleme a baithuti ba baKreste ba bohlabela), gape le go tšwa Pahlavi, leleme la thuto la Persia pele ga tumelo ya Iselamo, le go tšwa go Sanskriti, leleme la bogologolo la India.

Kopanyo ya dikgopolو tša Bohlabela le Bodikela le ya dikgopolو tše mpsha ge di kopana le tša kgale, di tlisitše tšwelopele ye kgolo go thutabongaka, mmetse, fisiksi, thutaleratadima, thutaboagi, dingwalwa tša bokgabo le histori.

Ditshepetšo tše di ntši tše bohlokwa bjalo ka algebra, dipalo tša seArab, gape le kgopolو ya Lefeela(zero) (yeo e lego bohlokwa go tšwetšopele ya mmetse), di feteditšwe go Yuropa ya mehla ya gare(medieval) go tšwa go Iselamo. Didirišwa tša maemo a godimo tša go kgontšha maeto a matelele a dikutollo le go thopa di ile tša tšweletšwa. Tše di akaretša sedirišwa seo se bego se dirišwa ke boralefaufau ba bogologolo go ela bokgole bja dinaledi le diplanet(eastrolabe), sebolepego sa khutlonne le memepe ya go tshepega ya go fa ditšhupetšo tša tsela.

Na Korane ke eng?

Korane e kgethwa ke lona lona lentšu la Modimo, Ramaatlaohle. Rekhoto ya go felelela ya mantšu a nnete ao a utollotšwego ke Modimo ka Morongwa Gabariele go Moporfeta Muhammad (KGY) go la Arabia.

Muhammad (KGY) le balatedi ba gagwe ba ile ba ithutela Korane hlogong, ya biletšwa go bao ba dirišanago le yena, gomme ya ngwalwa fase ke ba mangwalo, bao ba e lekotšego nakong ya bophelo bja Moporfeta. Ga go lentšu le le letee go dikgaolo tše 114(surahs) leo le fetotšwego mo mengwagakgolong ya go feta. Korane ka bottlalo e sa le sengwalwa sa moswananoši sa mehlolo seo se utolletšwego Muhammad mengwagakgolo ye lesomenne ya go feta.

Na Korane e bolela ka eng?

Korane e kgethwa ke mothopo wo mogolo wa tumelo le ditiro tša Momoselemo yo mongwe le yo mongwe. E mabapi le dithuto ka moka tšeо di amanago le batho go akaretša bohlale, thutotumelo, thorišo le molao; eupša morero wa yona wa motheo ke kgwerano magareng ga Modimo le dibopša tša Gagwe. Go sa le bjalo, Korane e kgethwa e hlahlala setšhaba go ba sa toka, maitschwaro a maleba a botho le melawana ya tekatekano ya ekonomi.

Na go na le methopo ye mengwe ya tlhahlo?

Ee, Sunnah, ditiro le mehlala ya Moporofeta, ke taolo ya bobedi ya Mamoselemo. Hadith ke pego ya go tshepega yeo e feteditšwego ya seo Moporofeta (PBUH) a se boletšego, a se dirilego, goba a se dumelatšego. Go dumela go Sunnah ke karolo ya tumelo ya seIselamo.

Mehlala go tšwa go mebolelwana ya Moporofeta (KGY)

- ‘Modimo ga A na mogau go yoo a se nago mogau go ba bangwe.’
- ‘Mo go lena ga go yoo a dumelago ka nnete go fihlela a lakaletša wa gabon tše a itakaletšago tšona.’
- ‘Yo a jago mogopo wa gagwe wo o tletšego mola moagišane wa gagwe a se na dijo ga se modumedi.’
- ‘Go ba yo maatla ga se go rapalatša yo mongwe fase, ka nnete, yo maatla ke yoo a kgonago go laola maikutlo a gagwe ge a befetšwe.’
- ‘Modimo ga A ahlole go ya ka mebele le ditebelelego tša lena eupša O fetleka dipelo tša lena gomme A lebelela ditiro tša lena.’

Na dikokwane tše tlhano tša Islamo ke dife?

Dikokwane tše tlhano tša Islamo ke motheo wa bophelo bja seMoselemo:

- Tumelo goba go dumela go botee bja Modimo le phelelo ya Boporfeto bja Muhammad (KGY)
- Tlhomo ya thapelo – gdithapelo tse hlano ka letsatsi;
- Go tshwenyega ga bahloki le go ba thuša;
- Go itlhatswa ka go ikona le
- Leeto la bodumedi la hajj – go bao ban a le tshelete.

Iman goba Tumelo

Mamoseleme ba ipofa ka la gore:

“Ga go yoo a swanetšwego ke tumišo ka ntle le Modimo gomme Muhammad ke morongwa wa Modimo.” Boikano bjo bja tumelo bo bitšwa shahadah, tshepetšo yeo badumedi ka moka ba e bolelago. Bohlokwa bja boikano bjo ke tumelo ya gore maikemišetšo a nnoši a bophelo ke go direla le go obamela Modimo, gomme se se fihlelwa ka dithuto le ditiro tša Moporofeta wa Mafelelo , Muhammad.

Salaah goba Thapelo

Salaah ke leina la dithapelo tša kgapeletšo tše di dirwago ga hlano ka letšatši, gomme ke kopanothwii magareng ga morapedi le Modimo. Ga go na lenaneo la taolo go ya ka bong ka go Iselamo le gona ga go na baruti. Dithapelo di etwa pele ke motho yoo a rutegilego yoo a tsebago Korane gomme a kgethilwe ke phuthego ka kakaretšo.

Go rapelwa ka masa (pelenyana ga ge letšatši le ka hlaba), mosegare wa sekgalela (ka moragonyana ga mosegare wa sekgalela), mathapama, ge letšatši le dikela (ka moragonyana ga ge letšatši le sa tšo dikela) le mantšibua, gomme ya laetša mošito wa letšatši ka moka. Dithapelo tše tše tlhano tše di kgethilwego di na le ditemana go tšwa go Korane ebile di bolelwa ka seArab, leleme la Kutollo. Dithapelo tša motho, di ka dirwa ka leleme la gagwe le gona ka nako ye nngwe le ye nngwe.

Le ge e le gore go kaone go rapela mmogo ka mmosekeng, Momoselemo a ka rapela mo gongwe le mo gongwe, go swana le nageng, diofising, difektoring le diyunibesithing. Gantši bao ba etelago lefase la Mamoselemo ba makatšwa ke go etišwa pele ga dithapelo bophelong bja letšatši ka letšatši.

Sawm goba Go ikona

Ngwaga wo mongwe le wo mongwe ka kgwedi ya Ramadaan, Mamoselemo ka moka a a ikona go tloga ka masa go fihla ge letšatši le dikela – ba ikgaoganya le dijo, dino, le dikamano tša thobalano le balekani ba bona.

Bao ba lwalago, batšofe, goba bao ba lego leetong, le basadi bao ba lego kgweding, baimana goba batswetši, ba dumelwa go roba molao wa go ikona gomme ba tla thiba matšatši ao moragonyana mo ngwageng (ge ba phedile gabotse ebile ba kgon). Bana ba thoma go ikona (le go rapela) go tloga ge ba etšwa mahlalagading le ge e le gore ba bangwe ba thoma ka pela.

Le ge e le gore go ikona go bohlokwa go maphelo, ke feela mokgwa wa go itlhatswa le go ikilela. Go ikgaoganya le boiketlo bja tša lefase, le ge e ka ba ga lebakanyana, motho yoo a ikonago o šetša feela maikemišetšo a gagwe bophelong ka go lemoga kgafetšakgafetša go ba gona ga Modimo.

Modimo ka go Korane o re:

“Lena bao le dumelago! Go ikona ke mokgwa woo le o kgethetšwego bjalo ka ge o be o kgethetšwe ba pele ga lena gore le ithute go ikilela.” (Korane 2:183)

Zakah: Boitlamo bja tša ditšelete go Mamoselemo.

Molawana wo bohlokwa wa Iselamo ke gore se sengwe le se sengwe ke sa Modimo, le gore mahumo, ka gona, a swarišitšwe batho. Lentšu le Zakah le ra gore tlhatswego le kgolo. Go beela thoko karolo ya bao ba hlokago le go setšhaba ka kakaretšo go hlwekiša dithoto tša rena. Go swana le go kgotha dimela, go kgotha mo, go lekanetša le go hlohleletša go hloga ka leswa.

Momoselemo yo mongwe le yo mongwe o balela Zakah ya gagwe ka boyena. Se se akaretša tefo ya ngwaga ya diperesente tše pedi le seripa (2,5%) go tšelete yeo a nago le yona, go sa balwe dilo tša go swana le madulo a gagwe a motheo, koloi le didirišwa tša seprofešenale.

Motho a ka fa ka bontši ka moo a ratago bjalo ka Sadaqah, gomme a dira bjalo kudu ka sephiring. Le ge e le gore lentšu le le ka

fetolelwa bjalo ka “go fa ka boithaopo” le na le tlhaloso ya go phatlalala.

Moporofeta o rile, “le go kopana le ngwaneno ka sefahlego seo se edilego ke tiro ya go laetša lerato.”

Bao ba dirišanago le Moporofeta ba botšišitše: “O swanetše go thuša badiidi le bahloki.” Badirišanimmogo ba tšwelapele ba botšiša: “Bjalo ge a ka se kgone go dira bokaone go feta fao?” Moporofeta a re: “ O swanetše go hlohleletša ba bangwe go dira go loka.” Badirišanimmogo ba re: “Bjale ge a ka hloka seo gape?” Moporofeta a re: “ O swanetše go itekola gore a se ke a dira bobe. Seo le sona ke tiro ya go laetša lerato.”

Hajj goba leeto la sedumedi la go ya lefelong le lekgethwa
(pilgrimage)

Leeto la sedumedi la ngwaga ka ngwaga la go ya lefelong le lekgethwa, Makkah, ke kgapeletšo feela go bao ba phetšego gabotse mmeleng le bao ba nago le tšelete ya go ka dira bjalo.

Le ge go le bjalo, batho ba e ka bago ba dimilione tše pedi go tšwa dikhutlong ka moka tša lefase ba ya Makkah ngwaga ka ngwaga go fa ditšhaba tša go fapano monyetla woo o ikgethilego wa go kopana. Le ge Makkah e dula e tletše ka baeti, Hajj e thoma ka kgwedi ya bolesomepedi ya ngwaga wa Islamo (e lego lunar goba solar, gore Hajj le Ramadaan ka nako ye nngwe di be selemo goba marea). Bao ba tšeago leeto le la sedumedi la go ya lefelong le lekgethwa ba apara diaparo tše di ikgethilego: Diaparo tša go tlwaelega tše di tlošago kgethologanyo ya maemo le setšo, gore bohole e be bao ba lekanago pele ga Modimo.

Ditirelo tše tša Hajj, tše ka setlogo e lego tša seAborahama, di akaretša go dukologa Ka'bah ga šupa, le go ya ga šupa magareng ga dithaba tša Safa le Marwa bjalo ka ge go dirile Hagar nakong ya ge a nyaka meetse. Ke moka, bao ba tšeago leeto le la sedumedi la go ya lefelong le lekgethwa ba ema mmogo molaleng

wa Arafa gomme ba rapela mmogo go kgopela tebalelo go Modimo, go seo gantši se tšewago go ba ponelopele ya Kahlolo ya Mafelelo.

Mo mengwagakgolong yeo e fetilego, Hajj e be e le tiro ye thata go ka e phetha. Le ge go le bjalo, lehono Saudi Arabia e abela dimilione tša batho meetse, dinamelwa tša sebjalebjale le didirišwa tša maphelo tša mehleng yeno. Ge go fetšwa Hajj go ba le mokete wa Eid al – Adha, woo o ketekwago ka dithapelo le go neelana ka dimpho go ditšhaba tša Mamoselemo gohle. Se le Eid al – Fitr, letšatši la mokete wa segopotšo wa mafelelo a Ramadaan, ke mekete ye megolo ya tšhupamabaka ya Mamoselemo.

Bjale basadi ba Mamoselemo bona?

Iselamo e bona mosadi, a nyetšwe goba a se a nyalwa, e le motho ka boyena, a na le tokelo ya go ba le dithoto le ditseno le go di diriša ka moo a ratago. Monyadi o fa monyadiwa mpho ya lenyalo gore a e diriše ka boyena, gomme monyadiwa o diriša sefane sa gabon le gore a diriše sa monna wa gagwe.

Na Iselamo e reng mabapi le ntwa?

Bjalo ka seKreste, Iselamo e dumelela go lwa e le go itšhireleletša tumelo, goba legatong la bao ba ntšhitšwego ka kgapeletšo ka magaeng a bona. E bea melao ye boima ya ntwa yeo e thibelago go kweša boholoko maloko a setšhaba ao a sa tšeego karolo ntweng (seo se ra basadi, bana, batšofe batswetši, bao ba sego ba itekanel a le bao ba sa tšeego karolo ntweng), tshenyo ya dibjalo, mehlare, maruo goba tshenyo ya mafelo a Thapelo. Bjalo ka ge Mamoselemo a e bona, go hloka toka go ka fenza mo lefaseng ge banna ba go loka ba be ba se ba ikemišetša go bea maphelo a bona kotsing ka lebaka la toka.

Korane e re: ‘**Elwa lebakeng la Modimo kgahlanong le bao ba go lwantšhago, eupša o se tshele magomo. Modimo ga a ratebaarogi.**’ (2:190)

‘**Ge ba nyaka khutšo, le wena nyaka khutšo. Gomme tshepa Modimo ka gobane ke Yena a kwago le go tseba tšohle**’ (8:61).

Ka gona, ntwa ke tharollo ya mafelelo, le gona e ithekgle ka mabaka a boima ao a beilwego ke molao wo mokgethwa.

Lereo le ‘Jihad’ le ra gore ‘ntwa’, gomme Mamoselemo ba dumela gore go na le mehuta ye mebedi ya Jihad. Jihad ye nngwe ke ntwa ya ka gare, yeo yo mongwe le yo mongwe a e lwago kgahlanong le dikganyogo tša gagwe, ka maikemišetšo a go hwetša khutšo ya ka gare.

E GATIŠEDITŠWE ESAALE SAWAAB WA

MOHU AMINA GANI

LE BAHU BOHLE

“A moya wa gago o robale ka khutšo(yeo e feleletšego) le kgotsofalo!

Boela go Modimo, o kgotsofetše (wena)

gomme o le yoo a kgotsofatšago go Yena

Gona tsena, magareng ga bao ba Ineetšego go Nna,

Ee, tsena Legodimong la Ka

AMEN!

KORANE   YE

KGETHWA 89: 27/30